

Mezőségi Őrzőkör Alapítvány:
a megmaradást szolgáljuk

Magyarországi
községek és városok
az erdélyi Vice
csángó-
szórványmagyar
Bástya
Kollégiumáért!

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

A Mezőségi Örzőkör Alapítvány 2004 óta vesz részt az erdélyi Mezőség, Kallós Zoltán, Sütő András, Wass Albert szülőföldjének közösségszervező munkájában. Alapítványunk az erdélyi Beszterce-Naszód megye kis magyar településén, Vicén működő Bástya Egyesülettel összefogva nagy vállalkozásba fogott. **A magyar nyelvű oktatás elől elzárt csángó gyermekek részére 2007 őszén kollégiumot létesítettünk, hogy a nehéz sorsú gyerekek jó színvonalú, magyar nyelvű oktatásban, az élet megpróbáltatásaira felkészítő nevelésben részesülhessenek, és egyúttal megőrizzük az apadó gyermeklétszám miatt fenyegetett jövőjű vicei magyar iskolát.** A kezdeményezés Gergely István atyától, hajdani csíksomlyói plébánostól indult, aki a csángó gyermekek ügyének régi és elismert követője. Gergely atya, „Tiszti” Vicén született, az épületet ő ajánlotta fel a kollégium céljaira. A Bástya Egyesület fiatal vicei pedagógusok, civil szervezeti vezetők vállalkozása. Az elmúlt hónapokban megszervezték és elvégezték az épület felújításának nagyobbik részét. A hazai és határon túli adományok segítségével 2007 szeptemberében beindulhatott az oktató-nevelő munka, 2007 augusztusában 12 szegény sorsú, anyanyelvét őrző csángó gyermek vette birtokba az épületet. A Kollégium ünnepélyes megnyitóján jelen volt Mádl Dalma asszony is, aki védnökséget vállalt a kezdeményezés fölött. Nagy örömünkre a vicei magyar tannyelvű általános iskola 2008 februárjában testvériskolai kapcsolatot létesített a Lakiteleki Általános Iskolával.

2007-ben több mint hárommillió forintból alakítottuk át a kollégiumnak hely adó épületet, hogy az a kor színvonalán fogadhassa a gyermekeket. **A kollégium fenntartása havonta mintegy 440.000 forintba kerül.** Ebből fedezzük a gyermekek ételmezését, ruházkodását, tanszereiket, a kollégium fűtését, fenntartását, a román ÁNTSZ által támasztott követelményeknek való megfelelést, a gyermekek évi háromszori haza- és és a kollégiumba történő visszautaztatását (karácsony, húsvét, nyári vakáció) és a 24 órás nevelői felügyeletet. Terveink között szerepel, hogy 2008 szeptemberétől a kollégista gyermekek száma húszra emelkedjen, s újabb csángó fiatalok kapjanak esélyt a tanulásra, tehetségük kibontakoztatására. Várakozásaink szerint **a bővítést követően havi 600.000 forint fenntartási támogatást kell a Bástya Kollégiumnak biztosítanunk.**

Mint minden civil vállalkozás, a vicei kezdeményezés is csak akkor tud fennmaradni, a közösség szolgálatát akkor tudja elvégezni, ha tartósan számíthat a közös ügyet támogatók felajánlásaira, figyelmére és közreműködésére. **Nagylelkű vállalkozók és magánszemélyek adományából a kollégium épülete megújult, s a gyermekek ellátása a 2007/2008-as tanévben biztosított.**

A működtetés költségei

	Havi költségek lejben és forintban 12 gyermekre
Fűtés	4.000.000 lej / 30.000 Ft
Villany	1.500.000 lej / 11.300 Ft
Alkalmazottak fizetése	27.000.000 lej / 203.000 Ft
Élelem 12 gyermeknek	18.000.000 lej / 135.300 Ft
Egyéb	8.000.000 lej / 60.000 Ft
Összesen	58.500.000 lej / 440.000 Ft

Önöktől azt kérjük, hogy amennyiben a Mezőségi Őrzőkör és a Bástya Egyesület törekvéseivel egyetértenek, **támogassák kezdeményezésünket, a vicei csángó kollégium fenntartását és bővítését.** Célunk az, hogy minél több magyarországi település, város és község képviselőtestületének, polgárainak támogatását megszerezzük. Azt kérjük, hogy

a településen élő polgárok az önkormányzaton keresztül havonta 1 Forinttal támogassák a vicei kollégium fenntartását.

A kezdeményezés a Pest megyei Szadáról indult, ahol a képviselőtestület határozatban rögzítette a támogatást. Több magyarországi város, nagyközség, község (pl. Balatonfüred, Cegléd, Hódmezővásárhely, Kiskunmajsa, Kistelek, Mogyoród, Mórahalom, Nyárlőrinc, Soltvadkert, Somogyvár, Szódliget,) is csatlakozott már kezdeményezésünkhöz, a **„Polgáronként havi egy forint a vicei csángó kollégium oktató-nevelő munkájának támogatására”** mozgalomhoz.

A Mezőségi Őrzőkör Alapítvány számlájára érkező befizetéseket Alapítványunk teljes egészében továbbutalja a Bástya Egyesület számlájára.

Tisztelettel:

Felföldi Zoltán Dr. Kuremszki Judit Csité András

Kelt: 2008. március 3-án.

* * *

Mellékletek:

Élet a Bástya Kollégiumban – vicei beszámoló
Erős bástya a Mezőségben – a Magyar Hírlap cikke
A Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány bemutatása

www.orzokor.hu

MELLÉKLET I: ÉLET A BÁSTYA KOLLÉGIUMBAN

2007. szeptember 15-én a csángó-szórványmagyar Bástya Kollégium 12 moldvai csángó-magyar gyermeknek nyitotta meg ajtaját. A 12 aranyos, vidám gyermek zibongása betöltötte az épületet, életet lehelve a kollégium falai közé. A gyerekek különböző neműek, korúak és öt különböző moldvai településről érkeztek: a legtöbben - hatan - Pusztináról, ketten Magyarfaluból, ketten Szoloncraól, egy Külsőrekecsinből és egy gyermek Forrófalváról.

A gyermekszivalyulásban ott rejlett a kíváncsiság, de az új, az ismeretlen által kiváltott szorongás is, amelyet azonban a nevelők és saját társaik segítségével könnyedén áthidaltak. Mindez átalakult egy meghitt családi hangulattá, amelyben szerepet játszott az is, hogy a 12 gyermek között négy testvérpár is van.

A kollégium több lehetőséget is nyújt a bentlakó gyermekek számára. Kiemelt fontosságot kap a magyar nyelv tanítása, a magyar identitástudat felébresztése, kultúrájuk, hagyományaik megőrzése és annak a szégyenérzetnek a feloldása, amelyet a moldvai régióban sulykoltak beléjük magyarságuk miatt. Hisz „köztudott”: a magyar nyelv az ördög nyelve! Szeretnénk egy valós szemléletet nyújtani nekik a magyarságról és ezzel együtt bátorítani őket, hogy merjék megismerni és vállalni múltjukat, önmagukat. Az első legmeglepőbb és egyben a legbátorítóbb esemény az volt, amikor érkezésük estjén a kis első Régina csengő gyermekhangon magyarul szólalt meg.

A gyermekek a szellemi, lelki támogatás mellett anyagi támogatásban is részesülnek. A kollégium számukra ingyenes ellátást biztosít, segítséget nyújtva a sokgyerekes szülőknek, akik vagy munkanélküliek, vagy minimálisnak sem nevezhető pénzüsszegekből gazdálkodhatnak.

Élő példaként a kis Réginát említjük, aki Külsőrekecsinben nyolcgyerekes család tagja, egyik testvére szellemi fogyatékos, mindkét szülő munkanélküli.

A kollégium bentlakóinak névsora (2007-2008-as tanév):

BENTLAKÓ NEVE ÉS SZÜLETÉSI ADATAI	OSZT.	LAKCÍM	CSALÁDI HELYZET
BENCHEA REGINA-ROZINA -Régina- 2000. március 24.	I.	Külsőrekecsin,253 sz. Bákó megye	- hét testvér, egyikük fogyatékos - szülők munkanélküliek
BIRO LUCIAN -Lucsi- 1999. május.26.	I.	Magyarfalu Bákó megye	- két testvér - szülők munkanélküliek - apa mozgáskorlátozott, alkoholista
BIRO OLIMPIA -Olimpia- 1997. május 1.	II.	Magyarfalu Bákó megye	- két testvér - szülők munkanélküliek - apa mozgáskorlátozott, alkoholista
LASLAU MARIA-ALEXANDRA -Marika- 1998. május 16.	III.	Pusztina, 511 sz. Bákó megye	- 1 testvér - apja munkanélküli, az anyja elhagyta a családot
CIUBOTARU IONUT-ALEXANDRU -Sanyi- 1998. augusztus 25.	III.	Pusztina, 297 sz. Bákó megye	- egy testvér - elvált szülők - munkanélküli apja neveli
FERARU MARIUS-NICUSOR -Máriusz- 1995. december 5.	V.	Pusztina, 582 sz. Bákó megye	- négy testvér - szülők munkanélküliek
LASLAU IONEL -Jancsi- 1996. április 19.	V.	Pusztina, 511 sz. Bákó megye	- 1 testvér - apja munkanélküli, az anyja elhagyta a családot
CIUBOTARU ANDREI-STEFAN -István- 1995. június 18.	VI.	Pusztina, 297 sz. Bákó megye 0742020586	- egy testvér - elvált szülők - munkanélküli apja neveli
CHIRIAC CIPRIAN -Csipri- 1995. augusztus 19.	VI.	Pusztina, 505 sz. Bákó megye	- két testvér - szülők munkanélküliek
DUMA DANIEL -Dani- 1993. március 18.	VI.	Forrófalva, 547 sz. Bákó megye	- három testvér - anyja munkanélküli,apja kőműves
ERIS IONELA-MONICA -Mónika- 1994. augusztus 31.	VII.	Pusztina, 482 sz. Bákó megye	- két testvér - anyja munkanélküli,apja munkás
CISU ANA-MARIA -Annamária- 1994. június 14.	VII.	Pusztina, 557 sz. Bákó megye	- öt testvér - anyja munkanélküli, apja munkás

MELLÉKLET II: Erős Bástya a Mezőségben

Tesznek, hogy ne haljon ki a magyar szó
A Magyar Hírlap 2008, február 17-i cikke

"Úgy cselekedjünk, hogy megmaradjunk" – mondta egykor a másfél éve elment Sütő András. Ha valaki, a Mezőségről – a Makkai Sándor református püspök által magyar Holt-tengernek nevezett erdélyi vidékről – származó nagy író igazán tudta, hogy a szórványban élő magyarság csak akkor marad meg, ha megőrzi a nyelvét.

A magyar nyelv utolsó bástyái, a templom és az iskola a legtöbb mezőségi településen végveszélybe került.

Vicén is, a Mezőség északi részén, Bethlentől délre megbúvó, háromszázötven lelkes falucskában. A zömében románok lakta vidéken ez az egyedüli színmagyar (nagyobbrészt katolikus, kisebbrészt református) falu, ahol tavaly csoda történt. A térség egyetlen magyar anyanyelvű iskolája mellett megnyílt a csángómagyar gyerekeknek létrehozott Bástya Kollégium.

Az iskolabezárás réme

"Ha megszűnne a magyar iskola Vicén, akkor az itteni és a környéken élő magyar gyerekek nagy része román nyelvű iskolába menne" – mondja Lapohos Ella igazgatónő. A nyolcosztályos általános iskola állami intézmény, s ha nem sikerül biztosítani az államilag előírt létszámot, akkor bezárják az iskolát. Bár Vicére öt faluból járnak magyar kisdíákok, mivel évről évre csökken a számuk, tavalyelőtt már a megszűnés közvetlen veszélye fenyegetett. Ekkor találták ki azt, hogy létrehoznak egy kollégiumot, ahová Csángóföldről hoznak nehéz sorsú magyar gyermekeket, akik odahaza nemigen tudnak magyarul tanulni. Így másokon segítve magukon is segítenek, hiszen meglesz az iskola megmaradásához szükséges tanulólétszám.

Az ötlet zseniális – bár talán helyénvalóbb itt a humánus, sőt a keresztényi jelző. A községben ugyanis már több csángó család letelepedett Gergely István volt csíksomlyói plébános jóvoltából. A "Tiszti" néven emlegetett, Magyarországon is jól ismert és sokak által szeretett katolikus pap ugyanis Vicéről származik. Amikor meghallotta az ötletet, a kollégiumnak felajánlotta régi vicei családi házát. Igen ám, de az épület – hogy bentlakásként működhessen – jelentős felújításra és átalakításra szorult, de ehhez nem volt pénze a faluközösségnek. Ekkor került "képbe" a magyarországi fiatal értelmiségiek, vállalkozók által 2004-ben alapított Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány.

A kuratórium elnöke, Felföldi Zoltán elmondása szerint alapítványuk fő célja az erdélyi, különösen a mezőségi társadalmi szervezetek támogatása a közösségek hagyományainak feltárásában és megőrzésében, továbbá a tehetséges mezőségi gyerekek és fiatalok iskolai előmenetelének segítése. 2006-ban ismerkedtek meg a vicei iskolamentő ötlettel, a faluközösséggel s a fiatal tanítógárdával. Velük és Gergely atyával összefogva megalapították a Bástya Egyesületet, hogy a bentlakás létrehozása és működtetése lehetővé váljon. Az épület felújításához és átalakításához szükséges pénzt, több mint hárommillió forintot – romániai segítség hiányában – magyarországi magánszemélyektől, vállalkozóktól és önkormányzatoktól gyűjtötte össze és továbbította Vicére az alapítvány.

Csángó falvakból toboroznak

Tavaly szeptemberben tizenkét csángó tanulóval indult el a kollégium. A gyerekeket Gergely atya segítségével öt csángó faluból toborozták, ami nem is volt könnyű, mert a szülők nehezen engedték el csemetéiket a jó négyszáz kilométer messzeségben levő ismeretlen mezőségi faluba. Az ingyenes bentlakás és teljes ellátás, a 24 órás nevelői felügyelet, valamint a karácsonyi és húsvéti hazaszállítás legalább olyan vonzó volt a szegénységben élő csángó szülőknek, mint az, hogy gyerekük magyarul tanulhat. Tavaly ősszel a tizenkét csángó gyerekből ketten még egyáltalán nem, hárman pedig gyengén beszéltek magyarul, de mivel együtt tanulnak a vicei gyerekekkel a helyi általános iskolában, ma már a kollégiumban is inkább magyarul beszélgetnek egymással a csángó gyerekek.

A tavaly október 7-i megnyitó ünnepségre eljött Mádl Dalma is, aki Gergely atya kérésére elvállalta a vicei csángó kollégium védnökségét. "Amikor meghallottam, hogy Tiszti felajánlotta a házát, hogy itt csángó gyerekek magyarul tanulhassanak,

rögtön tudtam, hogy ha tudok segíteni, akkor melléjük állok" – meséli Dalma asszony, aki elsősorban azzal tud segíteni, hogy felhívja barátai, ismerősei figyelmét a Bástya Kollégiumra. Hozzáteszi: "Mindig vannak jó szándékú, áldozatkész emberek, akik ha megtudják, hogy van egy értelmes cél, és szükség van rájuk, akkor segítenek. Sok olyan nemeslelkű, nagyvonalú, példamutató ember kellene, mint Tiszti és mint Zoli."

Most jön csak a neheze

Gergely atya, Felföldi Zoltán, Csíste András és társaik bebizonyították, hogy ha segítünk másoknak, ők is tudnak segíteni magukon, s másokon is. Egy év alatt állami segítség nélkül, civil összefogással sikerült létrehozni a csángómagyar kollégiumot, amely néhány hónap alatt olyan népszerű lett, hogy most már sok csángóföldi szülő szeretné ideküldeni a gyerekeit. A bentlakásban legfeljebb húsz diákot tudnak elhelyezni, s úgy látszik, az idén őszre nem lesz nehéz a létszámot "feltölteni". Tehát a vicei Dsida Jenő Általános Iskola hosszú időre megmaradhat.

Mindez akár egy szép és igaz történet hepiendje is lehetne, ám mint Felföldi Zoltán és Lapohos Ella mondja, könnyebb volt egyszeri erőfeszítéssel létrehozni a kollégiumot, mint folyamatosan működtetni. Az intézmény fenntartásának teljes költsége (rezi, étkeztetés, dologi és személyi kiadások) majdnem eléri a havi félmillió forintot, amelynek előteremtését a Mezőségi Őrzőkör Alapítvány vállalta, mivel a mezőségi szórványmagyarság erre (egyelőre) nem képes. A jelenleg meglévő összeg áprilisig elegendő. Ezért az alapítvány újabb forrásgyűjtő akciót kezdett. Várják magánszemélyek és vállalkozások pénzadományait (az alapítvány bankszámlaszáma: 50800128-11039794), és a személyi jövedelemadó egy százalékát is fel lehet ajánlani a közhasznú alapítványnak (adószáma: 18366422-1-03). Az alapítvány internetes címe: www.orzokor.hu.

Ezenkívül bővíteni szeretnék azon hazai önkormányzatok körét, amelyek rendszeres havi támogatást nyújtanak a vicei Bástya Kollégiumnak: állandó lakosonként havi egy forint összegben. Eddig többek között Balatonfüred, Cegléd, Hódmezővásárhely, Kistelek, Mogyoród, Mórahalom, Soltvadkert, Somogyvár, Szada, Sződliget önkormányzata csatlakozott a mezőségi iskolamentő akcióhoz. Az alapítvány működtetői abban bíznak, hogy a jó példa ragadós, s egyre többen, nagyobb városok is segítenek. Hogy Kemény Zsigmond, Wass Albert, Sütő András földjén ne haljon ki a magyar szó.

Faggyas Sándor

MELLÉKLET III: A MEZŐSÉGI ŐRZŐKÖR KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

Az alapítvány neve: Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány

Alapítás éve: 2004.

Alapító: Balázs Zoltán

A Kuratórium elnöke: Felföldi Zoltán

A Kuratórium tagjai: Borsos Endre, Csité András, Kata Péter

Az Alapítvány székhelye: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/a.

Az Alapítvány postacíme: 6000 Kecskemét, Vacsí köz 8/a.

Az Alapítvány számlaszáma: 50800128-11039794

Az Alapítvány adószáma: 18366422-1-03

Az Alapítvány közhasznúsági fokozata: közhasznú

A Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány célja

A Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítványt 2004-ben alapította Balázs Zoltán budapesti lakos, jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense. Az alapítvány bíróság általi bejegyzése 2004. november 24-én vált jogerőssé, azóta folytatja tevékenységét. Az Alapítvány célja

- az erdélyi, azon belül különösen a mezőségi társadalmi szervezetek támogatása a közösség hagyományainak feltárásában és megőrzésében;
- az erdélyi, azon belül különösen a mezőségi természeti, történelmi, kulturális és egyéb emlékek feltárása, felújítása, helyreállítása, megőrzése;
- a tehetséges mezőségi gyermekek és fiatalok iskolai előmenetelének támogatása;
- a mezőségi helyi kezdeményezések és települési társadalmi szervezetek programjainak támogatása

A Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány tevékenysége

2004-2007. években az Alapítvány az alábbi fő tevékenységeket végezte:

1. **A vicei szórványkollégium támogatása:** az Alapítvány támogatást nyújtott a vicei szórványkollégium működtetéséhez szükséges egyesület („Bástya”) létrehozásához, a Kollégium létrejöttéhez és működéséhez (12 kisgyermek ellátásának teljes költsége). Ez havonta 440.000 Ft támogatást jelent.
2. **Az ördögösfüzesi Szülőfalum Alapítvány támogatása:** Az Alapítvány rendszeresen támogatja az ördögösfüzesi Szülőfalum Alapítványt helyi közösség-szervező és értékmentő tevékenységében (működési költségekhez történő hozzájárulás, eszközvásárlások, református templomok felújítása, etc.).
3. **Kapcsolat a Szamosújvári Református Egyházközséggel:** Az Alapítvány rendszeres kapcsolatot tartott fent a Szamosújvári Református Egyházzal, akiknek a mezőségi szórványgyermekek támogatását célzó tevékenységét anyagilag támogatta.
4. **A Mezőzáhi Református Egyházközség támogatása:** Az Alapítvány rendszeres kapcsolatot tartott fent a Mezőzáhi Református Egyházközséggel, amelynek támogatásokat nyújt a magyar gyerekeknek magyar óvodába járatásához és magyar nyelvű általános iskolai oktatásához.
5. **Adományok:** Az Alapítvány többször könyv és ruha adományokat juttatott el Vice, Ördögösfüzes és Mezőzáh településekre.
6. **Karácsonyi ajándékosztás:** Az Alapítvány minden évben karácsonyi ajándékosztásokat gyűjt Magyarországon, továbbá a befolyt pénzádományokból vásárol is ajándékokat. Ezekkel az ajándékokkal az elmúlt három évben mezőségi magyar gyerekeket ajándékozott meg.
7. **Telekvásárlás:** az Alapítvány támogatásával az ördögösfüzesi Szülőfalum Alapítvány Ördögösfüzes központjában egy telket vásárolt, amely a később megvalósítandó magyar közösségi és kulturális központ helyszínéül szolgál.

8. **Jövőház tervezése:** elkészültek a magyar közösségi és kulturális központ elvi engedélyezési tervei.
9. **Ördögösfüzesi táncosok Magyarországon:** az Alapítvány szervezésében az Ördögösfüzesi Hagyományőrző Táncsoport Magyarország több településén, több alkalommal fellépett (Keszthely, Nagykanizsa, Kecskemét).
10. **Csereprogram mezőségi református lelkész házaspárok részvételével:** az Alapítvány a bajai RAMPA Alapítvánnyal közösen csereprogramot szervezett, amelynek keretében mezőségi református lelkész házaspárok Magyarországon, magyarországi vendéglátóik pedig az erdélyi Mezőségen töltöttek el néhány napot.
11. **Mezőségi általános iskolások Magyarországon:** az Alapítvány a bajai RAMPA Alapítvánnyal közösen nyári tábort szervezett ördögösfüzesi és mezőzáhi gyerekek számára.
12. **Nemzetközi falukutató tábor szervezése Ördögösfüzesen:** 2005. júliusban az Alapítvány – együttműködve a Budapesti Corvinus Egyetemmel, valamint a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetemmel – nemzetközi falukutató tábor szervezésében vett részt, amelyen 90 magyarországi, romániai, spanyol és francia egyetemista 10 napon keresztül empirikus kutatást végzett Ördögösfüzes településén.

Drótposta: mezosegi.orzokor@t-online.hu, Kerekes Zoltán – Vice: zolicime@yahoo.com, Lapohos Ella – Vice: ellalap@freemail.hu
Telefon: Felföldi Zoltán +36-70-336-41-53

Az Alapítvány számlaszáma: 50800128-11039794

Adószám: 18366422-1-03

Külföldről érkező átutalásokhoz: Mezőségi Őrzőkör Közhasznú
Alapítvány

H-6000 Kecskemét, Vacsai köz 8/a.

IBAN: HU60 5080 0128 1103 9794 0000 0000

SWIFT kód: TAKBHUHB BIC kód: TAKBHUHBXXX

A bank neve és címe: Magyar Takarékbank Rt. H-1122 Budapest,
Pethényi köz 10.